

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 100/21

Luksemburg, 10 czerwca 2021 r.

Wyroki w sprawie C-609/19 oraz w sprawach połączonych od C-776/19 do C-782/19

BNP Paribas Personal Finance

Wobec konsumenta, który zawarł umowę kredytu denominowanego w walucie obcej i nie ma wiedzy w zakresie nieuczciwego charakteru warunku zawartego w umowie kredytu, nie może obowiązywać jakikolwiek termin przedawnienia w odniesieniu do zwrotu kwot zapłaconych na podstawie tego warunku

Informacje przekazane konsumentowi przez kredytodawcę dotyczące istnienia ryzyka kursowego nie spełniają wymogu przejrzystości, jeżeli opierają się na założeniu, że parytet między walutą rozliczeniową a walutą spłaty pozostanie stabilny przez cały okres obowiązywania tej umowy

W 2008 r. i 2009 r. konsumenci zawarli z BNP Paribas Personal Finance umowy kredytu hipotecznego denominowanego we franku szwajcarskim (CHF) podlegającego spłacie w euro, w celu sfinansowania zakupu nieruchomości lub udziałów w kapitale spółek sektora nieruchomości. Z uwagi na właściwości tych kredytów, ich zaciągnięcie pociągało za sobą ryzyko kursowe związane z wahaniami kursu EUR względem kursu CHF. Choć istnienie tego ryzyka nie zostało wyrażone w umowach kredytu w sposób wyraźny, to wynikało z nich jednak pośrednio, że owo ryzyko było z nimi nierozłącznie związane i obciążało konsumenta.

W następstwie trudności, jakie napotkali konsumenci ze spłatą rat, zostały wszczęte postępowania sądowe przed, odpowiednio, tribunal d'instance de Lagny-sur-Marne (Francja) oraz tribunal de grande instance de Paris (Francja). Sądy te mają za zadanie zbadanie, czy warunki wskazanych powyżej umów kredytu, narażając konsumentów na nieograniczone ryzyko kursowe, należy, w świetle przepisów dyrektywy w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich¹, uznać za nieuczciwe i z tego tytułu za niewiążące kredytobiorców. W tym kontekście tribunal d'instance w Lagny-sur-Marne oraz tribunal de grande instance w Paryżu zwróciły się do Trybunału z licznymi pytaniami dotyczącymi interpretacji dyrektywy.

Trybunał Sprawiedliwości w dzisiejszych wyrokach, po pierwsze, przypomniał, że nieuczciwe warunki znajdujące się w umowie konsumenckiej nie są wiążące dla konsumenta i należy je uznać za nigdy nieistniejące, tak by nie wywoływały one skutków w odniesieniu do jego sytuacji prawnej czy faktycznej. W konsekwencji Trybunał stwierdził, że **powództwo wniesione przez konsumenta w celu stwierdzenia nieuczciwego charakteru warunku istniejącego w takiej umowie nie może podlegać żadnemu terminowi przedawnienia.**

Trybunał podkreślił, że dyrektywa nie stoi tymczasem na przeszkodzie przepisom krajowym, które obwarowują terminem przedawnienia powództwo mające na celu dochodzenie skutków o charakterze restytucyjnym tego stwierdzenia. Niemniej jednak, Trybunał zauważył, że **termin przedawnienia roszczenia o zwrot kwot wpłaconych na podstawie nieuczciwego warunku umownego, który może upłynąć, nawet zanim konsument poweźmie wiedzę o nieuczciwym charakterze tego warunku, w żaden sposób nie może być zgodny z dyrektywą.**

Po drugie, Trybunał stwierdził, że do sądów krajowych należy zatem dokonanie oceny, czy sporne warunki umowy określają istotny element charakteryzujący te umowy i stanowią ich główny przedmiot. W takim przypadku dyrektywa pozwala bowiem na zbadanie nieuczciwego charakteru

¹ Dyrektywa Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz.U. 1993, L 95, s. 29).

warunków umowy wyłącznie w przypadku, gdy zostały one wyrażone prostym i zrozumiałym językiem.

Po trzecie, Trybunał zauważył, że **nie spełnia wymogu przejrzystości przekazywanie, przy zawieraniu umowy, temu konsumentowi informacji, nawet licznych, jeżeli opierają się one na założeniu, że stosunek wymiany między walutą rozliczeniową a walutą spłaty pozostanie stabilny przez cały okres obowiązywania tej umowy.** Jest tak w szczególności wówczas, gdy konsument nie został powiadomiony przez przedsiębiorcę o kontekście gospodarczym mogącym wpłynąć na zmiany kursów wymiany walut.

Po czwarte, w świetle wiedzy przedsiębiorcy dotyczącej możliwego do przewidzenia kontekstu gospodarczego, który może mieć wpływ na wahania kursów wymiany walut, większych środków, jakimi dysponuje ten przedsiębiorca w celu antycypowania ryzyka kursowego, a także poważnego ryzyka wahań kursów wymiany walut, jakim obciążają konsumenta sporne warunki umowne, Trybunał stwierdził, że **takie warunki mogą prowadzić do znaczącej nierównowagi wynikających z umowy kredytu praw i obowiązków stron ze szkodą dla konsumenta.** W zakresie, w jakim przedsiębiorca nie przestrzegał wymogu przejrzystości względem konsumenta, **warunki te wydają się bowiem obciążać konsumenta ryzykiem nieproporcjonalnym do świadczeń i kwoty otrzymanego kredytu,** ponieważ stosowanie tych warunków skutkuje tym, że konsument musi długoterminowo ponieść koszt zmiany kursu wymiany.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

Pełny tekst wyroków ([C-609/19](#) i [C-776/19 do C-782/19](#)) jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroków jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.